

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Kulturmiljöenheten
Carl-Henrik Ankarberg
08-785 42 43

BESLUT

Datum
2011-01-21

Beteckning
432-2010-7008

Delgivn. kvitto

Dalarö Hembygdsförening
Att. Björn Åkerblom
Tullhuset
Odinsvägen 6
137 70 DALARÖ

Byggnadsminnesförklaring av Anders Franzénmuseet, inom fastigheten Dalarö
3:2, parkmark. Dalarö. Haninge kommun.

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m., KML, museet, tidigare professor Anders Franzéns sjöbod i Dalarö Fiskarhamn för byggnadsminne.

Enligt 3 kap 2 § samma lag meddelas skyddsbestämmelser för byggnadsminnet.

SKYDDSBESTÄMMELSER

Följande skyddsbestämmelser ska gälla:

1. Sjöboden Anders Franzénmuseet får inte flyttas, rivas, byggas om, eller på annat sätt förändras.
2. I byggnadens inre får inte ingrepp göras i, eller ändring av stomme, ytskikt, rumsförhållanden eller fast inredning.
3. Byggnaden ska underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten ska utföras på sådant sätt att byggnadens kulturhistoriska värde inte minskar. Underhållet ska ske med material och metoder som är anpassade till husets egenart.

Det är viktigt att lösa inventarier i sjöboden med koppling till professor Anders Franzéns maritimhistoriska forskningar bevaras och ses som en viktig del av sjöbodens kulturhistoriska värde. Detta gäller även en replik av en dykarklocka från 1600-talet som sedan sommaren 2009 står uppställd utanför museet. Lösa inventarier omfattas dock inte av lagskyddet för byggnadsminnet.

MOTIVERING FÖR BYGGNADSMINNET

Sjöboden i Dalarö Fiskarhamn förvärvades år 1950 av mariningenjören, sedermera professor Anders Franzén (1918-1993) som sommarbostad och blev den plats där hans vetenskapliga forskningsarbeten utfördes kring ett stort antal av svenska flottans äldre fartygsförklisningar. Han drog i början av 1950-talet den

20.11-02-01 beslöt. Sk
kopier till: BM reg. Ar/ps

Postadress
Länsstyrelsen
Kulturmiljöenheten
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Besöksadress
Hantverkargatan 29

Telefon
08-785 40 00 (vxl)

Telefax
08-785 44 10 (exp)

E-post/webbplats
inmn@ab.lst.se (exp)
www.ab.lst.se

marinbiologiska konsekvensen av att Östersjön saknade skeppsmask och insåg betydelsen av detta förhållande för förekomsten av välbevarade äldre sjunkna träfartyg. I denna byggnad lyckades han med omfattande kartstudier och genomgång av gjorda arkivuppgifter lokalisera regalskeppet Vasas sannolika förlisningsplats på Stockholms ström. Den exakta vrakplatsen utanför Beckholmen återfanns av Franzén sommaren 1956 med s.k. propplodning från en ytgående mindre båt. Ytterligare 12 sjunkna krigsskepp från stormaktstiden ingick i Anders Franzéns forskningsprogram som lades fast under hans vistelser i sjöboden i Dalarö. Även regalskeppet Kronans förlisningsplats utanför Öland samt vraket efter Gröne Jägaren, sjunket i närheten av Dalarö, upptäcktes av Anders Franzén och återfinns i detta "marinarkeologiska program".

Byggnaden som uppfördes ca 1865 som salt- och sjöbod av mästerlotsen Frans Ludvig Öhman (1838-1893) är den enda i sitt slag i Dalarö Fiskarhamn. Enligt Länsstyrelsens mening är byggnaden synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde som erinrar om Anders Franzéns historiskt viktiga forskargärning som lagt grunden till, och skapat förutsättningar för en modern marinarkeologisk forskningsutveckling kring äldre träfartyg, deras konstruktion, utrustning, inventarier och beväpning.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Den 15 maj 2010 väckte Dalarö Hembygdsförening hos Länsstyrelsen fråga om byggnadsminnesförklaring av Anders Franzénmuseet, sjöboden i Fiskarhamnen i centrala Dalarö.

Byggnaden ligger på parkmark som tillhör Haninge kommun. Sjöboden ägs av Dalarö Hembygdsförening som övertagit den efter Anders Franzéns stiftelse.

Haninge kommunstyrelse har den 14 december 2010, §236, godkänt en byggnadsminnesförklaring av sjöboden och den arrendemark som huset står på, men avstyrkt ett större skyddsområde kring byggnaden, då denna mark utgör allmän platsmark samt kvartersmark för friliggande bostäder och mark för hamnverksamhet.

Dalarö Hembygdsförening har den 19 januari 2011 godkänt föreliggande skyddsföreskrifter för Anders Franzénmuseet.

Underhandssamråd har även skett med fru Helena Grönqvist-Franzén, Stockholm, som lämnat noggranna upplysningar om maken Anders Franzéns forskningsarbeten m.m.

UPPLYSNINGAR

Om det finns särskilda skäl, kan Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot

Datum
2011-01-21

Beteckning
Delgivn. kvitto

skyddsbestämmelserna. Länsstyrelsen får då ställa de villkor för tillståndet som är skäligen med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen ska utföras samt den dokumentation som behövs.

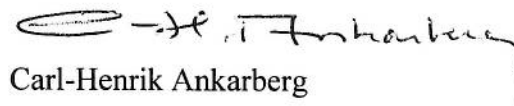
Länsstyrelsen lämnar utan kostnad för ägaren råd och anvisningar i fråga om underhåll av byggnadsminnet. Ägaren föreslås i samråd med Länsstyrelsen upprätta en vård- och underhållsplan för byggnadsminnet.

Beslutet kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm enligt bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektör Katarina Kämpe. I beslutet har även deltagit miljödirektör Lars Nyberg, länsantikvarie Maria Malmlof, samt förste antikvarie Carl-Henrik Ankarberg, föredragande.

Katarina Kämpe

Carl-Henrik Ankarberg

Kopia till:

Mk (exp, hla, C-H A)

Riksantikvarieämbetet, samhällsavdelningen, box 5405, 114 84 STHLM

Stockholms läns museum, Sickla Industriväg 5B, 131 34 NACKA

Statens maritima museer, box 27131, 102 52 STHLM

Kommunstyrelsen i Haninge kommun, 136 81 HANINGE

Inskrivningsmyndigheten, Lantmäteriet i Stockholms län, box 47700,
117 94 STHLM

Helena Grönqvist-Franzén, Rödabergsbrinken 12, 113 30 STHLM

”Dalarö Dykpark”, att. Erik Josephsson, Haninge kommun, 136 81 HANINGE

Faktakällor och informanter:

Statens maritima museer (Anders Franzéns arkiv), Helena Grönqvist Franzén,
Anders Franzén museet på Dalarö - en skrift av Seth Neuman, Dalarö 1990.

Bilaga:

Besvärshänvisning

